

Terwijl de oorlog begint, gaat Noah op een avontuurlijke missie om zoveel mogelijk dieren te redden.

DE REIS VAN NOAH

PHIL EARLE

1

De bal vloog als een handgranaat door de lucht. Maar toen hij het water raakte, was er geen echte explosie. Niet meteen. Die kwam pas toen Winn seconden later in het kanaal landde: vier poten sneden door het wateroppervlak en het water spatte onder haar harige buik alle kanten op.

Het was geen prijswinnende duik, eerder een buiklanding. Maar net als elke ochtend moesten Noah en zijn vader erom lachen.

‘Denkt u dat dat pijn doet?’ vroeg Noah.

‘Ziet het er zo uit?’

Noah had geen idee hoe een hond het voor elkaar kreeg om te glimlachen met een bal in haar bek, maar die glimlach was het antwoord op zijn vraag. De lach verdween pas toen Winn de bal aan Noahs voeten liet vallen en hem smekend aankeek.

Gooi hem alsjeblieft. Nu.

Papa gooide de bal nog een keer. Die plofte bijna 25 meter verderop in het smerige kanaal. Dezelfde duik van Winn, dezelfde plons, dezelfde glimlach van alle drie.

Het was eind augustus, en het zou een prachtige dag worden. Wat het weer betrof, tenminste. Het was nog maar zes uur ’s ochtends, maar Noah kon de hitte van de zon al op zijn nek voelen. Hij wist dat hij tegen lunchtijd de schaduw op zou zoeken voor een beetje verkoeling. Maar de hitte zou niet de enige reden zijn om een rustig plekje te vinden. Hij wist zeker dat hij dan niemand om zich heen wilde hebben. Behalve Winn, natuurlijk.

Ze liepen rustig verder, terwijl ze wachtten tot Winn met haar buit terugkwam.

‘Een cent voor je gedachten?’ vroeg papa.

Noah zei niets.

‘Een stuiver dan,’ voegde papa er met een verdrietige glimlach aan toe, maar Noah gaf hem weer geen antwoord. ‘Verdraaid, Noah, ik weet dat je altijd plannetjes hebt om geld te verdienen, maar ik had nooit gedacht dat je je ouweheer zou afzetten. Vooral vandaag niet.’

‘Ga niet weg,’ zei Noah. Hij durfde zijn vader niet aan te kijken terwijl hij het zei. ‘Alstublieft.’

Papa antwoordde niet. Niet met woorden, in elk geval. In plaats daarvan trok hij Noah onder het wandelen tegen zich aan en liet hij zijn hoofd boven op dat van zijn zoon rusten. Noah wachtte tot hij een kus op zijn kruin zou voelen, maar dat gebeurde niet. Het was alsof papa hem inademde en zoveel mogelijk in zich opnam, voordat hij later op de dag weg zou marcheren.

Ze liepen verder, door Wapping Woods, zoals ze iedere morgen deden voordat de rest van de wereld wakker werd. Ze kregen er nooit genoeg van, en Winn al helemaal niet, hoewel de bal nu een pruik van kletsnatte algen droeg. Over vijftien minuten, na nog een duik in Shadwell Basin, zou haar vacht er net zo uitzien. Als ze thuiskwamen, zou mama woedend zijn, dat was onvermijdelijk. En Winn zou de vernedering moeten verdragen dat er emmers koud water over haar heen werden gegooid.

Ze kuierden door, totdat ze bij de Theems kwamen en naar het oosten afsloegen over het pad langs de rivier. Allebei dachten ze na en liepen zonder iets te zeggen, totdat ze het eindpunt bereikten: Limehouse Basin. De plaats waar ze iedere ochtend naartoe gingen. De plaats waar de boot lag. Papa’s boot: de *Queen Maudie*.

In de zon zag ze er in hun ogen prachtig uit, ondanks haar haveloze toestand. Zoals ze daar aan de waterkant lag te dobberen, glansde zelfs de roest.

Papa wreef liefdevol over de zijkant. Ze had dan misschien dezelfde naam als mama (papa’s idee – om te voorkomen dat

mama uit haar slof zou schieten toen hij de boot zomaar ineens had gekocht), maar er waren momenten waarop Noah dacht dat papa meer aandacht aan déze Maudie besteedde dan aan de echte.

‘Hopelijk duurt het niet lang voordat we de boot verder kunnen opknappen,’ zei papa. ‘We zullen haar gauw genoeg aan het snorren krijgen, dat beloof ik.’

Noah glimlachte. Het was een project waarvan ze allebei genoten. De *Queen Maudie* was nog niet helemaal piekfijn in orde; zelfs bij korte tochtjes moesten ze langzaam varen.

‘Ik kan zorgen dat haar motor blijft starten, terwijl u... u weet wel... niet hier bent.’

‘Ach, is dat zo? En kan ik je dan vertrouwen? Voor de verandering?’

Noah deed alsof hij gekwetst keek: een droevige blik en trilende lippen. Door de jaren heen had hij die uitdrukking geperfectioneerd om zijn ouders zand in de ogen te kunnen strooien. ‘Me vertrouwen? Natuurlijk, en we willen niet dat de motor vastloopt, of wel?’

‘Ik wil ook niet dat de *Queen Maudie* tegen een oorlogsschip op botst, als je op zee verdwaalt. Dus misschien is het beter dat je van haar afblijft, hè? Wacht maar gewoon op mij.’

Noah werd stil en ernstig van het idee te moeten wachten. Wachten was het enige wat er voor hem lag.

Papa moest dat hebben aangevoeld. ‘Kom op, jongen. Ik weet dat het moeilijk is dat ik wegga, maar het is beter dan het alternatief, toch?’

Ze hadden er veel over gepraat. Er was oorlog op komst, zei papa. Het was onvermijdelijk.

‘Het doet er niet toe wat er op dat papiertje staat waar meneer Chamberlain mee zwaaide. Hitler zal doorgaan met marcheren en landen binnenvallen. Denk maar niet dat de zee tussen Frankrijk en ons hem zal tegenhouden.’

‘Maar waarom gaat u nu, papa? Kunt u niet wachten tot er echt oorlog is? Andere vaders gaan nu nog niet.’

‘Denk jij dat Hitler geduldig zal wachten terwijl wij een leger samenstellen? Natuurlijk niet. De oorlog zal zwaar worden en snel komen en dus moeten we er klaar voor zijn.’

Hij knielde voor Noah op de grond. Het was voor hen beiden ongebruikelijk om zo ernstig te zijn. ‘Ik moet dit doen, jongen. Misschien snap je nu niet waarom, maar op den duur zul je het wel begrijpen. Op een gegeven moment zul je iets meemaken, en dan zul je weten, dan zul je gewoon wéten, dat je in verzet moet komen en ertegen moet strijden. Hoe bang je ook bent, wat het ook kost. Want als je dat niet doet? Dan zal alles wat je bekend en vertrouwd is, alles waarvan je houdt, er opeens heel anders uitzien.’

‘Maar wat als u...’ begon Noah, voordat hij beseftte dat hij de zin niet af kon maken.

“Wat als” is nog niet gebeurd, dus heeft het geen zin om je daarmee bezig te houden. Het enige waaraan ik denk, is: als ik niet vecht, hoelang zal het dan duren totdat ons land niet meer van ons is? Totdat we bevelen krijgen van mensen die alleen maar haat kennen? Mensen die ervoor leven om anderen maar één ding te laten voelen: angst.’

Wat kon Noah daarop antwoorden? Voor één keer had hij niets te zeggen. Hij wilde alleen maar dat zijn vader veilig zou zijn.

‘Zodra ik terug ben,’ zei papa, ‘gaan we écht met de boot aan de slag. We zullen de motor zo soepel laten draaien dat jij, mama, Winn en ik haar kunnen starten en haar die kant op laten varen. En dan zullen we niet stoppen totdat we de zee bereiken. We zullen met haar langs de kust varen, en daarna zelf ons avondeten vangen en het op het strand klaarmaken. Zou je dat leuk vinden?’

Noah knikte. Hij had opeens een brok in zijn keel, en hij durfde niet het risico te nemen dat papa zijn stem zou horen trillen.

‘Om dat mogelijk te maken, moet je sterk zijn, jongen. Want we weten niet hoelang dit allemaal gaat duren. Misschien

maanden, misschien langer. Dus zolang ik er niet ben, ben jij de man in huis. Om te beginnen heb je je moeder om voor te zorgen. Wees sterk voor haar, doe haar geen verdriet met je impulsieve ideeën. En geef haar GEEN grote mond, hoor je me?’

Er gleed een glimlach over Noahs gezicht. Er was geen sprake van dat hij dát ging beloven.

‘En wat deze maffe schooier betreft,’ zei papa, terwijl Winn voor de zoveelste keer de bal voor zijn voeten liet vallen. ‘Laat haar niets overkomen, begrepen?’ Papa ging op zijn knieën zitten en aaide Winn liefdevol. ‘We hebben samen veel meegeemaakt, Winn en ik. En de wetenschap dat jullie drieën veilig zijn, is alles wat ik nodig heb om weer heelhuids thuis te komen. Kun je dat voor me doen, Noah?’

Noah hurkte naast zijn vader en gaf Winn ook een aai.

‘Dat zal ik doen, papa. Ik beloof het. We zullen allemaal op u wachten. Vooral deze maffe schooier.’

Dat was voldoende voor papa. Hij trok Noah tegen zich aan, waarna hij hem op de grond gooide om nog een laatste partijtje te stoeien. Natuurlijk moest Winn daar ook aan meedoen en deed ze alles om te winnen.

‘Jouw hond is een nazi.’

Clem zei niets. Noah ook niet. Deels van schrik, deels omdat de woorden, hoe belachelijk ze ook waren, uit de mond van Grote Col kwamen.

‘Hoorde je me niet, snotaap? Ik zei dat die hond van jou een nazi is.’

Deze keer viel Clems mond open, maar nog steeds kwam er geen geluid uit.

‘Ik bedoel: het is een *dachshund*, toch?’ zei Grote Col.

‘Teckel,’ zei Clem aarzelend.

‘Ja, en we weten allemaal wat dat betekent. Het is een Duitse hond. Een smerige moffenhond. En gevaarlijk.’

Dat was het aller-belachelijkste stukje. De hond, Frank, was absoluut niet gevaarlijk. Om te beginnen was er weinig kans dat hij ergens boven je enkel aan je zou knabbelen. Bovendien was hij in hondenjaren waarschijnlijk ouder dan Hitlers grootvader.

Hoe schattig Frank ook was, hij was verstijfd van de reuma. Een tochtstrip van een hond die al hijgde en pufte als hij het eind van het paadje naar de voordeur had bereikt.

Maar Grote Col was onverbiddelijk. ‘Dus?’ zei hij nors. ‘Wat ga je eraan doen?’

Hij was een paar maanden jonger dan Noah en Clem, een van de jongsten van hun klas, maar wat hij in leeftijd miste, compenseerde hij in lengte, breedte en dreiging. Terwijl hij boven hen uittorende, wierp zijn kolossale omvang een schaduw over het duo.

‘Wat kan ik dan doen?’ zei Clem. Het was niet zo dat ze probeerde bijdehand te doen (ook al was ze superslim). ‘Ik kan je alleen maar zeggen dat Frank nooit in Duitsland is geweest.’

We hebben hem jaren geleden gekregen van mevrouw Shreeve aan Tench Street, en zij is zelfs nog nooit naar de kust geweest, laat staan naar Berlijn.'

Grote Col was niet overtuigd. 'Dat maakt niet uit. Je zou zo'n hond niet moeten hebben. Niet nu. Niet met alles wat er aan de hand is. Mijn vader zegt dat moffenhonden doodgeschoten moeten worden. Het is niet vaderlandslievend.' Hij worstelde een beetje met de uitspraak, maar ze wisten wat hij bedoelde.

Noah voelde ergernis in zich opborrelen over deze onzin. Hij wilde niet horen wat de vader van Grote Col vond. Waarom was die niet aan het trainen om te gaan vechten, zoals zijn vader? Het irriteerde Noah namens Clem. Hij aaide Winn, die waakzaam naast hem zat en zachtjes gromde, en daardoor voelde hij zich op de een of andere manier moediger dan hij in de aanwezigheid van Grote Col misschien had moeten zijn.

'Dus je denkt dat Frank hier – een hond... een nazi is?'

'Natuurlijk is hij dat. Van top tot teen.'

'En als ik je kan bewijzen dat hij het niet is, wat geef je me dan?'

Grote Col dacht na, en vervolgens haalde hij een stuk of zes citroensnoepjes uit zijn zak. Joost mocht weten hoe oud die waren, maar dit was waarschijnlijk nog het aantrekkelijkste dat in zijn zak verborgen zat.

Hij stak de hand uit, met de snoepjes erin.

'Dat is goed genoeg,' zei Noah, en hij ging voor Frank staan, die met zijn oude en troebele ogen omhoog tuurde.

Clem keek ook naar Noah, en op haar gezicht stond te lezen: *Weet je het zeker? Weet je wat je doet?*

Maar het kon Noah niet schelen. Hij wilde die snoepjes niet. Hij wilde alleen maar laten zien wat een stommeling Grote Col was. Zonder enige waarschuwing draaide Noah zich naar Frank toe, klakte zijn hielen tegen elkaar en stak zijn rechterarm naar voren.

'*Heil Hitler!*' schreeuwde hij tegen de hond, zo krachtig dat zelfs Grote Col ervan schrok.

Frank bewoog zich niet en blafte niet. En hij hief zeker niet zijn voorpoot omhoog in net zo'n militaire groet.

'Zie je?' zei Noah en hij wees naar de hond, terwijl hij in de opengesperde ogen van Grote Col keek. 'Hoe kan hij een nazi zijn en dat niet terugroepen?'

Maar Grote Col was niet overtuigd. Sterker nog, hij werd woedend.

'Jij brutale...' brulde hij, en hij stormde naar voren, maar Noah stond daar niet meer. En Winn, Clem en Frank ook niet. De kans dat Frank zou sprinten, was nog kleiner dan dat hij een groet zou brengen, dus droeg Clem hem nu, terwijl ze met zijn vieren de straat uit renden tot ze uit het zicht waren.

Wat Grote Col niet te pakken kon krijgen, kon hij geen pijn doen, en zo zag Noah het graag.

Ze stopten pas toen ze wel moesten. Hun longen brandden en het zweet stroomde over hun voorhoofd. De honden hadden dorst, zelfs Frank die geen stap had gerend, en ze lebberden water uit een plas. Clem schudde haar armen weer los, en Noah kwam niet meer bij van het lachen.

'Zag je zijn gezicht?' vroeg hij.

'Ja, maar niet lang. Daar was geen tijd voor. Wat bezielde je om hem zo in de maling te nemen?'

'Nou, hij is toch een stommeling? Hij vindt dat Frank een nazi is, maar hoe kan dat nou? Straks zegt hij nog dat Winn een Duitse spion is. Winn bespioneert alleen mama, als die worstjes aan het bakken is.'

Winn blafte instemmend. Ze blafte altijd als ze het woord worstjes hoorde.

'Nou, volgens mij is het geen goed idee om ruzie te zoeken met Grote Col,' zei Clem. 'Hij zal je helemaal tot moes slaan, als hij je weer ziet.'

'Dan moet hij me eerst te pakken krijgen. En zelfs al krijgt hij me te pakken, dan zal Winn niet toelaten dat me iets overkomt, toch, meisje?'

Winn gromde, precies op het juiste moment, hoewel ze eer-

lijk gezegd niet echt een vechthond was. Ze was een bastaardhond; ze had het lijf van een hazewindhond, bedekt met het dikke, warrige haar van een terriër. Papa en Noah hadden geen idee wat voor soort hond ze precies was, en het kon hun ook niet schelen. Winn was een uniek exemplaar, en dat was een van de vele redenen waarom ze van haar hielden.

‘Hoe gaat het met Winn sinds je vader weg is?’ vroeg Clem, terwijl Noah bladeren lostrok die vastzaten in de vacht van de hond.

‘Wel goed, geloof ik. Ze slaapt tegenwoordig op mijn bed. Ze sluipt naar boven, maar pas als mama’s licht uitgaat. Als mama er lucht van kreeg, zou ze Winn een pak slaag geven. Mij waarschijnlijk ook.’

‘Ze heeft nooit zo van Winn gehouden als je vader en jij, hè?’

Noah dacht daarover na, hoewel dat niet echt nodig was. Mama had nooit een hond gewild of erom gevraagd. Maar toen papa drie jaar geleden uit de pub was thuisgekomen met een slaperige Winn, die in een deken was gewikkeld, had ze alleen maar met haar ogen gerold.

‘In ieder geval is het deze keer niet een verrekte boot,’ had ze gezucht.

‘Maak je geen zorgen, ik zal haar uitlaten,’ had papa gezegd, met een rode neus en een brede glimlach van het bier. ‘Wij allebei, toch? Jongen?’

Noah had enthousiast geknikt. En hij had zijn woord gehouden. Zelfs meer dan dat. Toen Winn nog een puppy was en de vloer als toilet gebruikte, ruimde Noah het op, al was de stank nog zo erg. Dat was beter dan dat mama zou zeggen: ‘Ik zei het toch.’

‘Mama is echt wel op haar gesteld,’ antwoordde Noah. ‘Alleen is Winn mijn verantwoordelijkheid. Vooral nu papa weg is om tegen de moffen te vechten.’

‘In de vorige oorlog gebruikten ze honden. Wist je dat?’ zei Clem. Zij wist dat soort dingen. Haar brein was net een volle,

maar goed geordende archiefkast. ‘Die honden brachten boodschappen rond tussen de loopgraven, spoorden vijandelijke soldaten op en trokken zelfs machinegeweren achter zich aan.’

‘Nou, Winn gaat zulke dingen niet doen. Ik zal haar niet uit het oog verliezen, behalve als ik op school ben.’

‘Waarom?’

Noahs antwoord was eenvoudig. ‘Dat heb ik mijn vader beloofd. Ik heb gezworen dat haar niets zou overkomen terwijl hij weg was. En hij beloofde dat als Winn veilig is, hij ook veilig thuis zal komen.’

Noah vlijde zich tegen Winns nek en verstopte zijn gezicht in haar vacht. Zijn gezicht was er zo diep in verborgen dat hij Clems bezorgde blik niet kon zien.

3

Maudie Price had engelengeduld. Dat was maar goed ook, want ze had het zwaar te verduren. In de eerste plaats door haar echtgenoot, ten tweede door Noah, en ten slotte (en dat was het irritantste) door die bliksemse hond, Winn.

Hoewel haar echtgenoot en zoon daar anders over dachten, kwam het leeuwendeel van de verantwoordelijkheden voor de hond op Maudie neer. Ze moest toegeven dat ze inderdaad iedere ochtend voor dag en dauw buiten waren en Winn uitlieten, terwijl ze de meest idiote plannetjes bedachten. Maar zelfs voordat Tom vanwege de oorlog vertrok, was hij altijd al om half acht weg naar de fabriek. Daarna vertrok Noah met tegenzin naar school, zodat de hond en zij alleen achterbleven. Ze had het nog bijna uit kunnen houden als Winn, moe van de wandeling, bij de kachel in de keuken zou slapen, maar sinds ze bij hen woonde, was dat niet één keer gebeurd.

In plaats daarvan volgde Winn Maudie overal en wrong zich tussen haar benen, waardoor Maudie soms uit haar vel sprong. Maudie was niet gek – ze wist heus wel dat de hond het niet uit liefde deed, maar uit gulzigheid. Winn had al snel doorgekregen dat Maudie degene was die zich in huis met eten bezighield, en dat als ze maar dicht bij haar bleef en goed oplette, ze van alles kreeg wat Maudie door haar vingers liet glippen.

Nog maar een paar weken geleden was Maudie tekeergegaan: ‘Die stomme hond loopt me voortdurend voor de voeten en laat me met opzet struikelen, zodat ze dan kan opeten wat ik aan het koken ben.’

Papa en Noah wilden er natuurlijk niets van horen. ‘Ze wil gewoon dicht bij je zijn,’ hadden ze gezegd.

‘Dicht bij me? De enige keer dat ze me alleen laat, is als ik naar de wc ga, en dat is alleen omdat ik de deur op slot doe.’

‘Ze houdt rekening met je gevoel van eigenwaarde,’ zei papa, en knipoogde naar Noah.

‘We weten allebei dat dat niet waar is,’ antwoordde mama. ‘Die hond werd maar voor één reden op de wereld gezet. Om alles op te eten waarvoor ik me in de keuken heb uitgesloofd.’

‘Onzin,’ zei papa, en hij fluisterde tegen Noah dat Winn een betere smaak had dan dat.

‘Onzin, zeg je?’ viel mama uit. ‘Vandaag kwam ik terug van de wc en vond ik haar op het aanrecht met haar kop in mijn beslagkom.’

‘En je verwacht van ons dat we dat geloven?’ zei papa. ‘Hoe denk je dat ze daar bovenop kwam?’

‘Ze heeft op de een of andere manier een stoel verplaatst en is erop geklommen. De stoel stond daar, tegen de kast geduwd.’

Papa en Noah lachten allebei. ‘En hoe heeft ze dat dan gedaan? Ze is een hond.’

Maudie voelde dat haar gezicht rood werd. ‘Misschien heeft ze met haar neus tegen de stoel geduwd? Misschien heeft ze een touwladder gemaakt? Weet ik veel. Ik weet alleen dat de kom leeg was toen ik terugkwam, en twee uur later moest ik meerdere hopen ellendig hondenbraaksel opruimen. Niet dat het jullie kerels iets kan schelen.’

Papa wist altijd wanneer het tijd was om het goed te maken. Meestal liet hij het aan Noah over om Winn te knuffelen (die was zich schijnbaar niet bewust van de beschuldigingen aan haar adres). Ondertussen praatte papa het mama uit haar hoofd om de hond de straat op te sturen en haar aan haar lot over te laten.

Vandaag was anders. Toen Noah uit school binnen kwam slenteren en Winn zoals gewoonlijk blij en opgewonden rondsprong, was mama al nerveus. Het hielp niet dat Winn in haar uitbundigheid tegen de keukentafel op botste. Daardoor viel er een theekopje van de tafel; het spatte uit elkaar.

‘In vredesnaam!’ riep mama, toen Winn even ophield met blaffen om de koude thee op te lebben. ‘Noah, zorg dat dat beest uit mijn ogen verdwijnt, voordat ik als nieuwe hobby dieren ga opzetten.’

Noah lachte niet-behulpzaam en aaide Winn onder haar halsband. ‘Ze blijft niet lang genoeg stilstaan om te worden opgezet, toch meisje? Welnee.’

Toen was voor mama de maat vol.

‘Ik meen het, Noah!’ tierde ze, voordat de boosheid op haar gezicht omsloeg in zuivere, pure wanhoop. Ze huilde, en de tranen vielen zo snel dat Noah iets deed wat hij zelden deed: hij gaf zijn moeder voorrang boven de hond. Hij duwde Winn in haar mand en rende naar mama.

‘Wat is er?’ vroeg hij, hoewel hij meteen bang was voor het antwoord. Het kon toch niet om papa gaan? Nee toch? Hij kon nog maar nauwelijks een geweer hebben gekregen. *En trouwens*, dacht hij, *het is niet eens oorlog. Nog niet.*

‘De premier heeft een mededeling gedaan,’ zei mama. ‘Hij zei dat de regering verwacht dat Hitler onmiddellijk zal gaan bombarderen als de oorlog uitbreekt. Dat er steden zullen worden aangevallen.’

Noah huiverde van afschuw. ‘Hoe gaat Hitler dat doen? We zijn een eiland.’

‘Hij heeft vliegtuigen. Een heleboel. Buurvrouw Rita zegt dat er tegen Kerstmis niets meer van Londen over zal zijn.’

Noah schrok van wat zijn moeder zei, en hij schrok er bijna net zo erg van om haar zo angstig te zien. Maar hij herinnerde zich ook wat papa had gezegd. Noah was nu de man in huis. Hij moest dapper zijn.

‘Zover zal het niet komen, mama. Meneer Chamberlain en al die generaals en kolonels zullen dat niet toelaten. En zelfs als er een vliegtuig doorheen komt, dan zullen we terugvechten. Dat zullen we zeker doen. Dat zal ik doen. Ik laat niemand van ons iets overkomen. Ik beloof het.’

Maar mama wist iets wat Noah nog niet wist. En toen ze het hem vertelde, was het alsof hij geen lucht kon krijgen.

‘Je kunt het niet tegenhouden, jongen.’

‘Jawel, mama. Ik weet dat u denkt dat ik maar een kind ben, maar als het nodig is, zal ik vechten.’

‘Ik weet dat je dat zou doen, Noah. Maar het is onmogelijk.’

‘Waarom?’

‘Omdat je niet hier zult zijn. Ze sturen je naar het platteland. Jou en alle andere kinderen. Jullie worden geëvacueerd.’

Geëvacueerd?

Mama zag er vreselijk uit, alsof een vampier iedere druppel bloed uit haar lichaam had gezogen. Noah voelde zich een beetje licht in zijn hoofd. Ook omdat hij er niet helemaal zeker van was wat het woord nu eigenlijk betekende.

‘Dus ik moet bij vreemden gaan wonen? Bij een ander gezin?’

‘Inderdaad,’ zei mama.

‘Bij mensen die ik nog nooit heb ontmoet?’

Mama knikte.

‘Buiten Londen?!’

Weer een knikje. ‘Ja, lieverd, waarschijnlijk een heel eind weg; ergens waar het veilig is, ver bij de bommen vandaan.’

‘En wanneer kan ik terugkomen?’

‘Als de oorlog voorbij is.’

‘Maar die is nog niet eens begonnen!’

‘Dat weet ik Noah, maar meneer Chamberlain – nou ja, we moeten hem vertrouwen. Als hij denkt dat het hier niet veilig is, dan moeten we doen wat hij zegt.’

‘Maar wat nou als ik niet weg wil? Wat nou als ik hier bij u wil blijven?’

Mama draaide zich abrupt om en ging verder met een stapel kleren van Noah die op de tafel verspreid lagen.

‘Je denkt toch niet dat ik wil dat je gaat? Dat ik je weg zou willen sturen naar Joost weet waar, om bij Joost weet wie te gaan wonen, zonder dat ik enig idee heb wanneer je weer thuiskomt, als dat niet echt nodig was?’

‘Nou, in ieder geval hoeft u een tijdje mijn spullen niet op te ruimen,’ zei Noah, ook al voelden zijn moeder en hij zich niet beter door zijn grapje.

‘Je moet van alles en nog wat meenemen, hebben ze gezegd,’ verzuchtte ze, terwijl haar handen van kledingstuk naar kledingstuk gingen. ‘Je gasmasker, je pyjama, extra dit, extra dat, kam, tandenborstel, washandje, zakdoeken.’

Ze leek nu niet alleen verdrietig, maar ook nerveus.

‘Hebben we al die dingen dan nog niet?’ vroeg hij.

‘Natuurlijk wel. Maar ze zijn niet allemaal nieuw of bijzonder netjes. En ik wil niet dat degene die jou in huis neemt, denkt dat ik niet voor mijn jongen zorg. Dat zou ik heel erg vinden.’

Ze haalde heel diep adem. Alsof ze naar adem snakte. Noah wist niet hoe hij moest reageren, en zelfs Winn leek in de war; ze verborg haar kop liever diep in haar mand, in de ijdele hoop dat wat er ook aan de hand was, zou ophouden.

‘Het komt wel goed, mama. Misschien mag u op bezoek komen. U weet wel. Iedere maand of zo.’

‘Niet als ze je naar Cornwall sturen, of naar Schotland. Hoe zou ik daar in vredesnaam moeten komen? En wat gebeurt er als de oorlog niet snel voorbij is?’

‘Het zal niet zo lang duren, mama. Beslist niet. Hitler heeft geen schijn van kans tegen ons. We hebben de Duitsers in de vorige oorlog verslagen, dus zullen we ze weer verslaan. En trouwens, papa vecht tegen hen. Hij zal ze niet laten winnen.’

Mama probeerde te glimlachen, maar dat lukte niet.

‘Ik beloof u, mama, dat u zich geen zorgen hoeft te maken. Ik zal u niet vergeten, en papa niet, en ons huis ook niet. En ik ben dan op het platteland; wat is het ergste dat daar zou kunnen gebeuren? Zelfs als ik door een koe achternagezeten wordt, zal Winn me beschermen. Toch, Winn?’

Winn spitste haar oren en ze blafte een snel, beslist antwoord.

‘Zie je wel?’ zei hij, maar mama antwoordde niet. In plaats daarvan hield ze Noahs schouders vast en duwde hem voorzichtig naar achteren, zodat ze hem diep in de ogen kon kijken.

‘O Noah, lieverd,’ zei ze. ‘Dat is het nou juist. Winn mag niet met je mee. Ze moet hier blijven. Bij mij.’

En op dat moment beseftte Noah voor de eerste keer dat de oorlog zijn hele wereld overnam.

‘Maar Winn kan niet hier blijven,’ schreeuwde Noah, en hij trok zich los uit de greep van zijn moeder. ‘Ze moet met me mee. Dat moet!’

Hij wilde niet boos of onbeleefd zijn, maar hij kon alleen maar aan papa denken, aan wat hij papa over mama en Winn had beloofd. Wat voor zoon zou hij zijn, als hij papa binnen een week al teleurstelde? Papa had het toch gezegd? Zolang Noah zorgde dat mama en Winn veilig waren, zou papa zelf ook veilig zijn. Beschermd. Dus dit nieuws was afschuwelijk. Slechter dan dit kon het niet.

‘Het spijt me, Noah. Ik zou ook willen dat Winn met je mee kon gaan, al was het alleen maar om te zorgen dat je niet in de problemen komt, maar het is gewoon niet mogelijk. Bedenk eens hoeveel kinderen de stad zullen verlaten. Wat een grote verantwoordelijkheid dat is voor de gezinnen die hen in huis nemen. Ze kunnen niet ook nog elke kat, hond en goudvis opvangen. Dat zou gewoon niet eerlijk zijn.’

‘Niet eerlijk? Nou, het is ook niet eerlijk om Winn hier te laten, of wel soms? Waarom is het prima dat zij hier blijft om opgeblazen te worden? Waarom mag ik hier dan niet blijven?’

‘Omdat ze maar een hond is, jongen.’ Voor mama leek het iets volkomen redelijks om te zeggen.

‘Voor mij is ze dat niet. En voor papa ook niet. Voor ons is ze net zo belangrijk als wie dan ook. Ze maakt deel uit van dit gezin. De enige die geen barst om haar geeft, bent u!’

‘Noah! Dat is niet...’

‘Wat? Niet waar? Niet eerlijk? Dat is het wel, mama. Ik laat haar uit, of niet? Ik hak haar eten fijn en controleer of ze vlooien of teken heeft, en ik borstel haar en alles!’

Hoewel Noah veel op zijn vader leek, was er één karaktertrek die zijn moeder duidelijk aan hem had doorgegeven, namelijk dat hij een ruzie niet uit de weg ging.

‘En wie doet dat als jij op school bent?’ schreeuwde ze terug. ‘Wie ruimt het braaksel op, als ze uitkotst wat ze heeft gegeten? Terwijl jij en je vader dagdromend rondzwerven? Wie biedt buurvrouw Rita excuses aan als Winn haar tuin als wc gebruikt? En wie zoekt de straten af, als Winn weer eens door het hek ontsnapt?’

‘Ontsnapt? Wanneer is dat gebeurd?’ Als mama Noah gerust probeerde te stellen dat hij Winn best bij haar kon achterlaten, dan pakte ze dat waardeloos aan.

‘Vaker dan je kunt tellen, Noah. In alle mogelijke weersomstandigheden. En iedere keer als ze wegloopt, ga ik achter haar aan, en ik houd niet op totdat ik haar heb gevonden en weer naar huis heb gebracht. Dus sta me daar nou niet te vertellen dat ik niet voor haar zorg!’

Noah stormde de kamer uit naar buiten en smeede de achterdeur kwaad achter zich dicht. Hij stopte pas toen hij beseftte dat hij zijn schaduw niet bij zich had.

‘Winn!’ schreeuwde hij door het raam. Er was geen sprake van dat hij weer naar binnen ging. ‘Kom op, meisje. Vooruit.’ Hij had haar riem niet bij zich, maar hij wist dat hij die niet nodig had. Bij mama liep ze misschien weg, maar bij hem zou ze dat nooit doen.

Het duurde niet lang voordat Winn zich naar de vrijheid had gekrabd. Ze maakte zo woest nieuwe krassen op de deur dat mama geen andere keuze had dan haar vrij te laten.

‘Over een uur moeten jullie terug zijn,’ schreeuwde ze naar de hond en haar zoon. Maar als een van beiden haar al hoorde, gaf die geen antwoord. Tegen de tijd dat mama haar hoofd door de achterdeur stak, was het tweetal nergens meer te zien.

6

Het was niet ver naar Clems huis. Op twee benen was het drie minuten rennen, en als je Winn was, die op vier poten galoppeerde, waarschijnlijk half zo lang. Het enige dat Noah belemmerde om daar snel (en veilig) te komen, was het feit dat hij langs het huis van Grote Col moest.

Normaal gesproken was het zijn tactiek om in elkaar te duiken en hard door te rennen. Maar vandaag sprintte Noah niet langs het huis van Grote Col, ook al wilde hij zo snel mogelijk bij Clem zijn. Als de grote pestkop op dat moment naar buiten kwam, wat dan nog? Noah kon zijn mannetje staan. Hij had op dit ogenblik genoeg boosheid in zich om in een gevecht meer succes te hebben dan anders. Bovendien, als Grote Col hem het ziekenhuis in sloeg, dan hoefde Noah nergens heen en dan zou hij zijn belofte aan papa niet verbreken. En papa zou ook in leven blijven.

Maar er was niemand thuis. Of – als Grote Col thuis was – dan had hij andere dingen aan zijn hoofd dan Noahs neus tot moes te slaan.

En dus liep hij door, terwijl Winn opgewonden om hem heen draaide; elke minuut die ze met haar baasje doorbracht, was nog een avontuur om van te genieten.

Toen Clem de deur opendeed, zag ze eruit zoals Noah zich voelde.

‘Dus je hebt het gehoord?’ zei hij tegen haar.

‘Ja. Jij?’

Noah knikte.

‘Moet ik je uitleggen waar Cornwall is?’ vroeg ze een beetje als grapje.

‘Het kan me geen barst schelen waar het is,’ antwoordde hij.

‘Want ik ga niet.’ Het voelde goed om dat te zeggen, maar al snel voelde het nietszeggend. Hij wist dat zijn moeder voet bij stuk zou houden, zoals ze altijd deed. ‘Sturen ze jou ook weg?’

Clem knikte. ‘Maar het zal wel meevallen. Bijna iedereen van school gaat. De onderwijzers ook. Misschien is het zelfs wel leuk.’

‘Leuk?’ Noah geloofde er niks van. ‘Meen je dat echt?’

‘Nou goed dan, het zal anders zijn. In elk geval veilig.’

Maar Noah wilde niets over veiligheid horen. Hij wilde de belangrijkste vraag stellen: ‘Mag jij Frank meenemen van je moeder?’

Uit Clems gezicht bleek duidelijk dat ze daar nog niet eens over had nagedacht. Ze draaide zich om en rende naar binnen. Noah volgde haar.

Clems moeder, ma Parkinson, was niet een vrouw die veel glimlachte. En er kwam een duidelijk antwoord op Clems vraag over Frank.

‘Natuurlijk niet. De hond blijft hier. Hij is te oud voor zo’n verandering, en bovendien kan ik er niet op vertrouwen dat jij of je broer goed voor hem zorgt, of wel dan?’

En dat was dat. Alleen gaf ze Noah nog op zijn kop, omdat hij het had gewaagd haar schone huis binnen te stappen met zijn vieze turftrappers nog aan zijn voeten.

Dertig seconden later waren Noah, Clem en de twee honden weer buiten op straat, terwijl ze toekeken hoe moeders van huis naar huis stoven met pyjama’s, gasmaskers en waszakken in alle kleuren en maten in hun handen geklemd.

‘De wereld is gek geworden,’ zuchtte Noah, terwijl hij onderuitgezakt tegen de muur hing. Winn deed hem na, met haar kop op haar poten, en staarde droevig naar hem.

‘Als je denkt dat dít gek is,’ antwoordde Clem. ‘Wacht dan maar tot Adolf zijn bommen laat vallen.’

‘Denk je echt dat hij dat kan?’

‘Ik denk dat hij denkt dat hij het kan. En als dat waar is, dan willen we echt niet hier zijn om erachter te komen.’

‘Maar het is niet erg als onze moeders erachter komen? En Winn? En Frank?’

Clem zuchtte. ‘Ik denk dat de volwassenen genoeg aan hun hoofd hebben nu ze ieder kind in Londen naar het platteland moeten krijgen, zonder dat ze ook over dieren na moeten denken.’

Noahs bloed kookte nog steeds en hij antwoordde alsof hij tegen zijn moeder praatte. ‘Maar het zijn toch niet “gewoon maar dieren”? Ze zijn familie. Ze leven, net als wij, en ze voelen, net als wij. Eigenlijk worden ze veel banger dan wij. Denk je dat ze het leuk zullen vinden, als er bommen gaan vallen? Winn wordt al knetter als de postbode een pakje door de brievenbus gooit. Ze kunnen niet hier in Londen blijven. Ze zullen gek worden.’

‘Ik weet het,’ zei Clem; ze weigerde zich door Noahs scherpe woorden te laten bezeren. ‘Dat hoef je mij niet te vertellen.’

‘Nou, tegen wie ga ik het dan zeggen? Mijn moeder wil niet luisteren, jouw moeder heeft het te druk met zich zorgen maken over haar vloerkleed, en de enige die wél zou luisteren, is hier niet, of wel dan?’

‘Is dat degene over wie je je echt zorgen maakt?’ zei Clem zacht, terwijl ze naast Noah tegen de muur ging zitten. ‘Je vader? Want ik denk dat hij zou begrijpen dat het nu niet anders kan.’

‘Nee, dat zou hij niet!’ Noah kon niet geloven dat ze dat zei. ‘Winns veiligheid betekent net zoveel voor hem als die van mij of van mama.’ Hij voelde de emotie oplopen. ‘En ik heb het hem beloofd, Clem. Ik heb hem recht in zijn gezicht beloofd dat ik zou zorgen dat Winn veilig was. En die belofte kan ik niet verbreken.’

‘Maar waarom niet? Ik ken je vader, en hij zou bovenal willen dat jij veilig was.’

‘Omdat... als ik mijn belofte verbreek... wat zal er dan met zijn belofte gebeuren, Clem? Hij zei dat als ik ervoor zorgde dat Winn veilig was, hij ook veilig zou zijn. En ik kan die belofte niet nakomen als ik 300 kilometer ver weg ben, of wel?’

Een paar seconden lang zei Clem niets, maar Noah kon zien dat ze iets op haar hart had.

‘Wat?’ zei hij. ‘Wat is er?’

‘Het is 400 kilometer naar Cornwall,’ zei ze. ‘Om en nabij.’

Er was niets wat iemand zou kunnen zeggen om Noah te kalmeren.

Cornwall was zo ver weg dat het net zo goed Timboektoe had kunnen zijn. Schotland was nog verder, en zelfs de Cotswolds was voor Noah te ver om te overwegen, ook al was dat op de kaart maar een paar duimbreedtes ver. Clem probeerde al die plaatsen bij hem aan te prijzen en zoals gewoonlijk leek ze er net zoveel over te weten als een encyclopedie. Ze deed haar best door hem de plaatsen in haar vaders atlas te laten zien, maar Noah wilde niet luisteren. Uiteindelijk, toen de zon onderging achter de rij huizen waar Clem woonde, ging Noah naar huis. Hij was in zo'n mistroostige stemming dat hij er niet over nadacht dat hij langs het huis van Grote Col liep, zelfs niet toen hij daarbinnen luide stemmen hoorde.

In plaats daarvan repeteerde hij wat hij tegen mama zou zeggen als hij thuiskwam. En hoewel hij trots van aard was, stond hij ervoor open om zijn excuses aan te bieden als ze daardoor van gedachten zou veranderen. Het maakte zelfs niet uit als zijn excuses niet gemeend waren. Wat ertoe deed, was dat hij Winn bij zich zou hebben. Dat hij zijn belofte zou nakomen.

'Het spijt me mama, echt waar,' zei hij toen hij de deur binnen stapte, maar zijn moeder keek niet op van het sokken stoppen. Het was duidelijk dat hij met iets beters moest komen als hij haar alleen met een verontschuldiging op andere gedachten wilde brengen.

'Het is gewoon... u weet wel, nou ja, Winn, ze betekent veel voor me, nietwaar?'

'Ze betekent voor ons allemaal veel,' antwoordde mama. De naald bungelde in haar mond als een sprietige sigaret.

Op een gewone dag, met papa erbij, zouden ze daarover blijven discussiëren. Dat mama zich vaak aan Winns aanwezigheid stoorde, van de haren op de bank tot de vlooiën die op haar mooiste vloerkleed dansten. Maar vandaag niet. Noah wist dat dat dom zou zijn; ruziemaken zou hem niets opleveren.

‘Dus ik denk dat het het beste is dat ik hier bij Winn en u blijf. Om voor jullie allebei te zorgen. Dat zou papa willen. Clem zegt dat het niet verplicht is, dit evacuatie-geintje.’

‘O, zegt ze dat?’ Mama keek nog steeds niet op. ‘En hoe vindt Clem het? Premier zijn?’

‘Ze zegt dat het slecht betaalt en dat ze lange dagen maakt, maar ze zei ook dat sommige moeders hun kinderen niet wegsturen. De kinderen van haar burens blijven hier.’

Eindelijk wierp mama hem een blik toe. Een afkeurende blik. ‘Erg dom van hen. Als je het over mevrouw Brining hebt, die vrouw is zo dom als het achtereind van een varken.’

‘Maar als andere kinderen blijven, dan zou ik ook kunnen blijven. Ik zal niet in de weg lopen. Ik zal helpen. Ik wil niet dat u... u weet wel... eenzaam bent... nu papa niet hier is.’

Eindelijk legde mama haar stopwerk weg en wenkte Noah. Toen hij dichterbij kwam, werd haar gezicht zachter.

‘Je denkt toch niet dat ik je wil wegsturen, of wel?’ zei ze en ze trok hem naar zich toe. ‘Het is al erg genoeg om je vader te zien wegmarcheren, zonder dat ik jou ook zie weggaan.’

‘Laat me dan blijven!’

Verdrietig schudde ze haar hoofd. ‘Dat kan ik niet, Noah. We weten niet wat er gaat gebeuren. Hoelang de oorlog gaat duren, of hoe erg het bombarderen zou kunnen worden. Het enige dat ik wel weet, is dat ik het mezelf nooit zou vergeven als jou iets overkwam en ik dat had kunnen voorkomen. Dus ik heb geen andere keuze. Je moet naar het platteland gaan. Zelfs al is het maar voor een poosje.’

‘Maar Winn dan? Mama, alstublieft, ik kan haar niet achterlaten.’

Mama zuchtte, ook al wist ze waarschijnlijk wel dat die vraag zou komen.

‘Ik ben naar de school gelopen, nadat je naar buiten was gestormd,’ zei ze. ‘Ik wilde met meneer Gryce spreken.’

Noah voelde een huivering door zich heen gaan. Het was een onwillekeurige reactie die hij altijd had als iemand de schooldirecteur noemde. Hun relatie was op zijn best moeizaam.

‘O,’ was het enige dat hij uit kon brengen.

‘Ik wilde met hem over Winn praten.’

Noahs volgende ‘O?’ klonk veel hoopvoller.

‘Hij zei hetzelfde als ik. Dat huisdieren moeten blijven waar ze zijn. Hij weet niet of er in de treinen voldoende ruimte voor leerkrachten en leerlingen zal zijn, laat staan voor dieren.’

Noah was overdonderd. Hij wilde haar blijven tegenspreken, maar hoe kon hij dat doen, als ze zich al zo had ingespannen? Niemand wilde met meneer Gryce praten, tenzij het echt nodig was.

Wat kon hij nog doen? Hij kon geen kant meer op. De situatie was dezelfde als toen hij terugkwam om zijn excuses aan te bieden. Hij zou zonder Winn weggaan. En hij haatte Hitler er hartstochtelijk om.

‘Wanneer ga ik?’ vroeg hij.

‘Over drie dagen, denkt meneer Gryce,’ antwoordde mama en onderdrukte een zucht. ‘Ongeveer net lang genoeg om al dit stopwerk af te krijgen. Als ik geluk heb.’

Ze ging weer verder met haar missie om de gewonde sokken te redden die voor haar lagen.

'Een briljant verhaal over moed,
veerkracht en uitzonderlijke dieren.'

EMMA CARROLL

Londen, september 1939. De Tweede Wereldoorlog hangt als een donkere wolk boven Europa. Als zijn vader naar het front vertrekt, belooft Noah hem dat hij hun geliefde hond Winn zal beschermen. De regering adviseert mensen om hun huisdieren af te laten maken, en velen luisteren naar deze oproep. Maar Noah niet: hij heeft gehoord over een hertogin die dieren opvangt en daar wil hij naartoe. Hij loopt weg van huis, samen met Clem, Grote Col en zijn hond Winn. De kinderen nemen zo veel mogelijk andere dieren mee, zelfs een gevaarlijke python en een ezel. Met een oude boot begint de lange reis over de Theems. Kunnen ze de dieren in veiligheid brengen?

Phil Earle woont in Engeland. Hij werkte jarenlang in de jeugdzorg en tegenwoordig voor een uitgeverij. Eerder verschenen van hem *Billy*, *Daisy*, *De jongen in bubbeltjesplastic* en *De gorilla en de jongen*.

NUR 283
ISBN 978 90 266 2581 7

9 789026 625817

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT